

Науково-практичні рекомендації з розвитку іншомовної комунікативної компетентності майбутніх фахівців

Олександренко К.В.

На основі проведеного дослідження розробленої психологічної концепції сформульовані та експериментально апробовані науково-практичні рекомендації з розвитку іншомовної комунікативної компетентності, особистісного та інтелектуального розвитку майбутнього фахівця, професійної діяльності і підвищення змістовності праці викладача іноземної мови, спрямовані на оптимізацію процесу розвитку іншомовної комунікативної компетентності майбутнього фахівця, його професійного та особистісного саморозвитку:

- на цей час необхідно здійснити перехід від інформаційно-пояснювального навчання іноземної мови до діяльнісного, який розвиває іншомовну комунікативну компетентність майбутніх фахівців. У сучасних умовах важливими стають не лише засвоєні знання, але й способи засвоєння, мислення і навчальної діяльності, розвиток пізнавальних сил, творчого потенціалу фахівця, його здатностей робити певні дії у конкретних умовах. А цього можна домогтися лише за умови демократичності методів навчання, розкріпачення, руйнування штучних бар'єрів між викладачами і тими, кого навчають. Розвиваюче навчання припускає перехід від типової для традиційного навчання схеми „почув-запам'ятав-переказав” до схеми „пізнав шляхом пошуку разом із викладачем і товаришами-осмислив-запам'ятав-здатний оформити свою думку словами-вмію застосувати отримані знання у конкретних умовах”.

- для створення умов розвитку іншомовної комунікативної компетентності майбутнього фахівця, його інтенсивного особистісного та інтелектуального розвитку слід використовувати інтеграцію сучасних наукових

досягнень у сфері педагогічної та вікової психології, психодіагностики, психології праці та педагогіки.

Порівняно із традиційними формами організації навчального процесу у вузі кращі психологічні результати і більша психологічна ефективність навчання досягається за умови наступних педагогічно доцільних прийомів, методів і форм навчання, які застосовуються окремо один від одного або у різноманітних оптимальних поєднаннях. Включення до системи наукового забезпечення професійної діяльності викладачів методів моделювання процесу формування умов сприятливих розвитку іншомовної комунікативної компетентності, інтенсивному особистісному та інтелектуальному розвитку якостей майбутніх фахівців, дозволяє оптимізувати професійну діяльність викладача.

- використання методики формування тактик діяльності викладача з розвитку іншомовної комунікативної компетентності на початкових етапах професійної освіти дозволяє визначити прийоми психологічного впливу та алгоритм дії викладача з активізації і корекції особистісних якостей студентів, адекватні їхнім індивідуально-психологічним портретам. Методика є універсальною і при відповідній доробці може бути використана у професійній діяльності викладачів інших спеціальностей.

- профілювання навчальних дисциплін як засіб оптимізації конструювання (відбору та упорядкування) навчальної інформації на основі оцінки і врахування її професійної (практичної), між- та внутріпредметної значимості.

- застосування різноманітних форм наочності, які сприяють адекватності сприйняття і розуміння навчальних і наукових, усних і письмових текстів, прискоренню і підвищенню обсягу і рівня засвоєних знань. Застосування різних форм і способів проблемного навчання для формування у студентів творчого мислення.

- комплексне застосування технічних засобів навчання, що припускає їх оптимальне функціонально зв'язане поєднання відповідно до конкретних цілей,

завдань та організаційних форм навчання, що забезпечують високі рівні навчальної успішності і пізнавальної активності.

- застосування психодіагностичної методики оцінки навчання іноземної мови студентів на початкових етапах професійної освіти дозволяє одержати чисельні значення границь успішності навчання студента іноземної мови залежно від рівня розвитку його особистісних якостей.

- застосування на занятті групових форм навчання, що передбачає взаємозалежний тип спільної діяльності і діалогічну форму спілкування з метою розвитку у студентів професійної і комунікативної компетенції, підвищення пізнавальної активності, самостійності, творчості і розвитку соціально значимих якостей особистості.

- уведення у навчальний процес з тією ж метою навчальних, дидактичних і педагогічних ігор.

- уведення у різні форми навчальних занять системи взаємоконтролю і самоконтролю як засобу розвитку у студента професійної спрямованості та умінь, підвищення їх пізнавальної активності, розвитку самостійності і здібностей до самоуправління.

- ефективність застосування і використання перерахованих прийомів, методів та організаційних форм навчання, які можуть бути запропоновані як науково-обґрунтовані рекомендації для впровадження у реальний навчальний процес розвитку іншомовної комунікативної компетентності майбутнього фахівця багато у чому визначається психологічною готовністю і професійною майстерністю викладача.

- при організації професійного навчання і перепідготовки викладачів іноземної мови доцільно особливу увагу приділяти психологічній складовій такої підготовки, яка включає необхідні психологічні і педагогічні знання та уміння у сфері психології праці, спілкування, психодіагностики.

Відомості про автора

Прізвище, ім'я, по батькові Олександренко Катерина Валентинівна

Науковий ступінь та вчене звання кандидат філологічних наук, доцент

Посада завідувач кафедри

Місце роботи (із зазначенням назви організації, відділу, кафедри тощо)

Хмельницький національний університет, кафедра іноземної філології

Контактні номери телефонів, факсу 8-0382-72-32-33

Назва секції, доповіді – секція – „Формування професійної компетентності особистості засобами іноземної мови”, доповідь - „Науково-практичні рекомендації з розвитку іншомовної комунікативної компетентності майбутніх фахівців”.

ЗАТВЕРДЖУЮ

(посада керівника установи)

(підпис) (ініціали, прізвище)

“ _____ ” _____ 2008 р.

М.П.

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

Експертна комісія (експерт) НА ДПСУ ім. Б.Хмельницького, розглянувши тези виступу на конференції „Науково-практичні рекомендації з розвитку іншомовної комунікативної компетентності майбутніх фахівців”, обсяг 3 сторінки.

Олександренко К.В. підтверджує, що у матеріалах не міститься відомостей, заборонених до опублікування.

Висновок: дана тези можуть бути опубліковані у збірнику матеріалів конференції НА ДПСУ, частина II.

Голова комісії (експерт) _____

(підпис, прізвище, посада)